פלוני ופלוני הדיינין שבמקום פלוני ורב

ששת אמו *תנא כי רוכלא ליחשיב וליזיל

**הדיינים הותמין לממה או העדים מאי

לאו דיינים דומיא דעדים מה עדים שנים

אף דיינים נמי שנים ורב ששת מידי איריא

הא כדאיתא והא כדאיתא ל"ל למיתנא

דיינים ל"ל למיתנא עדים הא קמ"ל דלא

שנא כתוב בלשון דיינים וחתמי עדים ולא

שנא כתוב בלשון עדים וחתמי דיינים: מפני

תיקון העולם: מאי מפני תיקון העולם ר'

יוחנן אמר מפני תקנת ממזרים ריש לקיש

אמר מפני תקנת עגונות ר' יוחנן אמר מפני

תקנת ממזרים סבר לה כרב נחמן דאמר

בפני שנים ובי תרי לית להו קלא והיא לא

שמעה ולא ידעה ואולה ומינסבא ואיכא

ממזרים וריש לקיש אמר מפני תקנת עגונות

סבר לה כרב ששת דאמר בפני ג' ובי

תלתא אית להו קלא ושמעה וידעה ולא

מינסבא ותקנת עגונות הוא דאיכא ת"ר

*במלו ימבומל דברי רבי רשב"ג אומר

אינו יכול לא לבמלו ולא להוסיף על תנאו

שא"כ *מה כח ב"ד יפה ומי איכא מידי

דמדאורייתא במל גימא ומשום מה כח ב"ד

יפה שרינן אשת איש לעלמא אין *כל

דמקרש ארעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו

רבנן לקידושין מיניה אמר ליה רבינא לרב

אשי תינה דקריש בכספא קדיש בביאה מאי

איכא למימר שויוה רבנן לבעילתו בעילת

זנות: ת"ר אמר לעשרה כתבו גם לאשתי

יכוללבטלזה שלא בפניזה דברי רבי רשב"ג

אומר אינו יכול לבמל אלא זה בפני זה במאי

קמיפלגי בעדות שבטלה מקצתה בטלהכולה

קמיפלגי רבי סבר יעדות שבטלה מקצתה

רב נחמן מנא אמינא לה דתנן

מוש'ע שם סעי של:

תוספות רי"ד

כמה מבשלו רב ששת

אמר בפני שנים רב ששת אמר בפני נ'

ממזרים וסבר ליה כרב

עין משפט

לא שכח כתוב בלשון דיינים וחתיתי עדים. כתו שכתוב בפרוזבול יג א מייי' פ'ע מסלסות בי דינא הוינא אנא פלוני בר פלוני ונזכרין שם הדיינים בתוך לפה לי למיתני דיינים או עדים. פשיטא דסגי בהני או בהני וליהני התורף ולמטה חוחמים עדים להעיד על הפרוזבול שהוא אמת וקמשמע יד ב מיי עדים והוא הדין אי חתמי דיינין : בלשון דיינים . כגון בי דינא לן דחשיב פרחבול אע"פ שלא חתמו בו הדיינים עלמם לא שנא כתוב

בלשון עדים שאין דיינין מכרים בחיך התורף של פרוזבול דכתיב ביה הכי שו ג ד מיי שם סניים בי דינא הוינא ואתא פלוני ואמר לנא מוסרני לכם כל חוב שיש לי ביד פלוני ופלוני ופלוני עדיסוחתומים למטה הדיינים ובקונטרם פי' בענין אחר: רבר תרי לית להו קלא . וא"ת ולתקט שיבטל בפני ג' וי"ל מפני תקנת עגונות : רבר תלתא אית להו קלא . ואט"ג דמלוה על פה לא גבי ממשעבדי אפילו הלווהו בפני כמה עדים היינו משום דמאן דיזיף בלנעה יויף כדחמרינן בחזקת הבתים (ב"ב דף מב.) ואין רגילות להודות לבני אדם אלא כופר לכל השואלים ממט והא דאמר הכא דבי תרי לית להו קלא וגבי מוכר שדהו בעדים אמריגן בחזקת הבתים (שם דף מת:) דגובה מככסים ב'ד קתני ורב נחפן משותדום בהת בשני נילוי מילת אמר בפניב' בי תרי משועבדים הכא בעינן גילוי מילתא טפי : רשבעה וידעה ולה משני תקון העולם ר' מינסבא ותקנת עגוטת הוא דאיכא. הע"ג דבדין לא מינסבא חשיב עגון נחסן דאמר בפני שנים דהכי נמי אמריכן בפ' כל הגט (לעיל לף כו:) ובדין הוא אפי׳ כוופס לא ופינסבא ואיבא תפון לכתוב אלא זימנין דבעי למיזל פטורים.ור'ל אטר ספני למדינת הים ולח משכח ספרה שביק כרב ששת דאשר בפני

לה ואזיל ומיעגנה ויתבה: כל למקדם אדעתא דרבנן מקדם - מינהבא ומיענה רתבה. משה וישראל:

ואפקעינהו רכון רבנן לקידושין מיניה . הקשה

ה"ר שמואל אם כן יחפה על בת יפה פי׳ אם בפלו לאחר אחותו וכשיבואו עדים שזינתה ישלח לה גט ויבטל שלא בפני שליח ופקעי קידושין ונמלא שהיא פטיה ואומר כ"י דלא קשה דאין לחוש אלא כשמחפה עליה שלא כדין אבל הכא בשני כדין מחפה ומן התורה פטורה ועוד הקשה רבי' שמואל דהיכי מחייביכן

לעולם מיתה אשת איש שזינתה והא התראת ספק היא דשמא ישלח לה גם ויבטלנו ועוד יכולין ממזרים ליטהר ואומר ר"ח דכי האי גוונא לא הוי התראת ספק דאזלינן בתר רובא ורוב אין מגרשין נשוחיהן וכששולחין גט אין מבטלין ועוד דאוקמינן אחזקתה שהיא שכשיו נשוחה "דחם נח כן נזיר שהיה שותה יין או מטמח למתים אמאי נוקה דאם אמרו נו אל תשתה אל תשתה חייב על כל אחת ואחת (נזיר דף מב.) והא התראת ספק היא שמא ישאל על נזירותו. ומה שהקשה אם כן יחפה על בת אחותו ויכולין ממזרין ליטהר אי ידעינן שלכך מתכוין לא מפקעינן קדושין מיניה דלתקנה עשו חכמים ולא לתקלה שמתוך כך יהיו בנות ישראל פרוצות בעריות אבל אם

ברור לנו שלא נהכוין לכך לא חיישינן אם יכולים ליטהר: בר סבר עדות שבטלה מקלתה לא בטלה כולה. וא"ת מנא ליה להש"ם דסבר לא בשלה כולה ויכול לבשל היינו אפי' לכתחילה דלמא סבר בטלה כולה ואפילו הכי יכול לבטל בדיעבד דהא לעיל אית ליה בטלו מבוטל דמלשון יכול לא מלי למידק שיהא מותר לבטל לכתחילה כדמוכה בפרק הזהב (ב"מ דף מם.) דאמר האומר להבירו מתנה אני נותן לך יכול לחזור בו ופריך יכול פשיטא אלא אימא מותר לחזור בו וי"ל דמשמנו ליה מילתא דרבי דיכול לבטל אפי׳ בפני אחד אע"ג דאין דבר שבערוה פחות משנים כיון שלשליח עלמו אומר שהוא מבטלו הוא מבוטל א"נ אפי׳ לא מהני בלא שנים

מ"מ יכול לבשל בפני ב' זה שלא בפני זה ואי בשלה כולה אפילו רבי מודה דאינו מבושל אפילו בדישבד כדפרישי' לעיל דדוקא בפני ג' לרב ששת או בפני שנים ביחד לרב נחמן הוא דמבוטל א"ל אע"ג דביטלו בב"ד אומר [רבי] דמבוטל היינו משום דהתם ליכא למיחש כולי האי לממזרות שאם יוודע לשליה קודם הנתינה לא יתנט לה או לאשה קודם שתנשא לא תנשא אבל כאן אפי׳ כשידעו כולם וגם האשה שביטל הבעל מקלת מן העשרה פעמים יטעו ויהיו סבורים שאחרים לא נחבטלו ותנשא ע"י גיטה ולכך אם היה סובר בטלה כולה היה מודה דאינו מבוטל ולפ"ז אתי שפיר מה שמסתפה הש"ם הי כרבי והי כראד"ו אתילו לחאי דחותחייי

פלוני ופלוני. תרי משמע וקרי להו דיינים : רוכל . מוכר לרורות של בשמים: חוסמין לממה.גבי פרוזבול חכן לה במסכת שביעית (פ"י מ"ד):

הוינא ואתא פלוני ואמר לנא מוסרני לכם פלוני ופלוני כו': וספמי עדים . בלשון עדות כגון איש פלוני עד : ול"ם כסוב בלשון פדום. כגון דוכרן סהדותה דהוה באנפנה כו' וחתמי למטה אני פלוני דיין : ה"ג ל"ש כתוב בלשון עדים וחתמי דיינים ול"ש כתוב בלשון דיינים וחתמי עדים: פקנם ממזרים . כלומר שלה יהו ממזרים בישראל : בפני שנים . היה מבטלו קודם תקנה : ה"ג ובי תרי לית להו קלא ולא ידעה דבטליה ואזלה ומינסבה: סקנם עגונות הוא דאיכא . דאלרכיניה לילך אחריו או לשלוח שליח והוא לא יטרח בכל אלה בקביל לעננה : בפלו . לאחר תקנת ר"ב בפני ב"ד: מכוטל . דחה ע"ג דעבר אתקנתא בטל שליחותא: להופיף על פנפו . אם היה בו שום תנאי: מה כת כ"ד . של תקנת ר"ג יפה אם דבריהן בטלים ע"י זה : דמדאורייםא בשל גישה . שהרי לא בא לידה חה ביטל את השליה מהיות שלוחו לגירושין: פדשמפ דרכנן מקדש . להיות קדושין חלין כדת משה וישראל שהנהיגו חכמי ישראל והרי הם אמרו שיפקיעו כל קדושין שבישראל על ידי גם כזה הילכך פקעי שעל מנת כן קידשה : פינה דקדים ככספה . איכא למימר אפקשינהו לקידושין בגט דדבריהן ואמרו ליהוי מעות למפרע מתנה וממילא פקש שהרי כשקידש ש"מ כן קידש: קדיש בכיסה . דקיימא לן בקידושין (דף ד:) מכי יקח חים אשה ובעלה דאשה מתקדשת נמי בביאה : מפי. אפקעתא איכא למימר בהח ביחה : שמוה רבנן . לההיח ביאה למפרע ע"י גט זה : בעילם זנום. דאפקעו שם קידושין מינה וים בהן כח לכך שהרי כשקידש על

מנהג חוק דתם קידש כך אני מפרש בכל מקום מלבי ומרבותי קבלתי כל דמקדם אדעתא דרבנן מקדם דקדושי כסף דרבנן דלא כחיב בהדיא אלא גמרינן קיחה קיחה משדה עפרון והיינו דקפריך חינח דקדים בכספא קדים בביאה דכתיב בהדיא (דברים כד) כי יקח אים אשה ובעלה מאי איכא למימר היאך יכלו לעקור דבר מן התורה ומשני שויוה רבנן לבעילתו בעילת זנות של כל מקדש בביאה כדאמר התם (קירושין לף יכ:) רב מנגיד אמאן דמקדש בביאה משום פריטותא ותשובות קשות יש בדבר חדא דגזירה שוה גופה תורה ברופום ה.] היא שהרי לא למדו נסקלין" אלא בגזירה שוה ונותר שהוא בכרת מגזירה שוה למדט ונערה המאורסה נהרגת בקדושי כסף ואי דרבנן _ מי מיקטלא ועוד דקמשני שויוה רבכן לבעילתו בעילת זכות היכי מלי לשוייה בעילת זכות הא דאורייתא היא וכי אמרן רב מנגיד אמאן דמקדש בביאה קידושין מיהא לא בטלי אלא הא והא דאורייתא והא דאית ברבנן כח לבטל מפני שבשעת קידושין חלה בדעתם לקדש כדת שהנהינו חכמים בישראל : אמר לעשרה כמכו גם לאשמי . יל מיר מישכת וקיימא לן (לקמן דף סו:) כל כמה דלא אמר כולכם אחד כותב ב'א מום' דים ושנים חותמין : יכול לבעל . מותר לבעל ולומר לשנים מהם אל ביות דף מו ושנים מועמין . שוא הבית הבן גמליאל: שינו יכול . שאף זו מן התקנה ואם בטלו אינו מבוטל דאם כן מה כח בית דין יפה :

בייבין מכ,]

בים כתוכותג.

ב' ובנ' אית להו קלא ישמעה וירעה ולא יקילה לי והי יוחגן הלכה כר' יוחגן : ת'ר בשלו שכושל דברי רבי לבסלו ולא לתוסוף על תנאו א'כ פה כח ב'ר היא דאע"ג דעבר אתקנתא בפל שליחות השליח ורשב"ג אימר אינו יכול לבפלו שלא להוסיף על תנאו אם אסר לעשרה כתבו גם לאשתי יכול לבשל זה שלא כפני וה דברי רבי רשב"ג אומר אינו יכול

במאי קמיפלני בעדות שכמלה מקצתה בטלה כולה דרבי מבר עדות שבטלה מקצתה לא